

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

4. De fontibus distractionum, quæ ex hominum culpa promanant

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

1. gno pondere trahant in partes suas voluntatem, quæ non raro molesta sollicitatione, precibus, impulsuq; fatigata, manum victa porrigit: accedit quod ubi minimum illæ affectiones animi invaluerint, iudicium ac rationem perturbant, coguntq; de se, rationibusq; obiectis cogitare, falsa pro veris obtrudentes, donec in sententiam suam iudicium pertraxerint; ea ratio est, quæ homo etiam invictus expugnatur. Quod si cõstans alioquin stabilisq; sit; quamdiu tamẽ huiusmodi perturbationes vigent, in nobis tyrannidem pati, multosq; susurros, ac suggestiones audire; ijdem turbari à solido virtutis studio, sanctis cogitationibus avocari, in partes varias, & à nobis ipsis avelli necesse est. Eadem vis affectus, seu perturbationis. Quæ cum subito omni pœnè hora dominatur, tum maxime orationis tempore, quo animus ceteras curas seponere solet, sævit, & velut in possessionem suam ingreditur. Hinc Beatus Gregorius. *Non prevalet mens turbata conspici quod vix tranquilla valet inhiare. Nec enim solent nubibus cernitur, nec imago in aqua turbata.*
2. Exemplo res evadet clarior. Ambitio ubi invaluit occupat in primis sedem imperii voluntatem, eamq; demulcet, & cum eadem bona gratia facultatem imperandi mentis cogitationes ambitionis excipiat, procurat id si adipiscatur, rationis luminis tenebras

Libri. 5.

mora. 6.

33.

Ambitionis perturbatio.

fund

fundit, veritatis principia evertit; itaq; & animu & mentem inflamat, vt cogitationu recurrentium mole obruatur. Quis hic modus orandi? vbi solitudo mentis? vbi intentionis rectitudo? vbi presentis Numinis & timor, & amor? Et quo cogitationes he omnes? Sane in fumum abeunt. Nunquid (ait Ieremias) *regnabis; quoniam conferes te Cedro?* Multa de nobis imaginamur, cedro libani *Iere. 22.* nos conferentes. Quid denique sequitur? *15.*

Vidi impium superexaltatum, & elevatum sicut cedros libani, & transivi, & ecce non erat; quasiivi eu & non est inventus locus eius. *Psal. 36.* *35.*

3. Quid de inordinato amore mulierum dicam? quanta insania? quibus furijs totus homo corripitur, atq; inardescit? Nec modo vesania hac corpus, venas, sanguinem, aut medullas invadit, sed etiam arcem animi inflamat, labefactat, ac deiecit. Quis modus de Deo cogitandi? Que ratio torrentes ac flumina cogitationum sistendi? Optimè sapiens ac verissimè. *Quid, inquit, Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra & fatua.* Porci sunt libidinis servi; consuetudo mulieris, aureum monile reputatur. Sed hoc vncio fucato configuntur insani, feediq; amatores, non tantum in rictu & affricu oris externi, sed maximè interni affectus, quo mulier fatua, eiusque recordatio quocumq; voluerit, vesipum pertrahit.

F 3

4. Irati

NVI

416

4.

Mulieru

amor in-

ordinatus

PROV. 25.

24.

4. Irati hominis mens non longè aptior orationis munus est. Ideò nos hortatur Apollolus, *vt leuemus puras manus ad Deum sine disceptatione, & ira.* Ira namq; rationem evertit ac præcipitat; ingenerat odium; quòd & affectum, & memoriã occupat, eosq; nõ facile deserit, quocumque perrexerint. Tollit etiam atq; obliterat suavem Dei recordationem omnia vindicta, ultione ac cædibus rigescunt sicut carbones ad prunas, & ligna ad ignem: sic homo iracundus suscitatur rixas, ait sapiens. Carbones & ligna facile ignem concipiunt, quæ ipsa devorat, ac consumit: sic & ira in affectu ac memoria remanens, quicquid virtutis & pietatis in animo residet, labefactat atq; comminuit.
5. Redeunt etiam in avaris cogitationes avaritiæ, & pungunt & cruentant animã. Quoties nummos suos computat orans? Quoties oculos volvit & revolvit? Quot de lucris discursus facit inanes? *Avarus non impletur pecunia,* teste Sapiente; *Et qui amat divitiarum fructum non capiet ex eis, & hoc ergò vanitas.* Luctum esset cetera persequi. Hæc exempla gratia allata sint.
6. Nec est quòd quis dicat, perturbationes has in viris perfectionis amantibus, quicquid ea progressus non penitendos fecerint, minime reperiri. Fateor fieri posse, vt plurimum huiusmodi habitus exuerint. Non desunt

5.
Ira passio.

I. Timoth. 2.8.

3.
Ira.

Proy. 26.

21.

4.

Avaritia

Ecl. 5.9.

tam
labe
non
cilli
dica
tam
perf
mat
tes. A
& p
Nep
aut e
in ta
repr
actil
diut
fove
min
& c
7.
quid
cam
nis
mor
vt is
cura
quo
tere
Bis
es G
tam

tamē & perfectis navi sui. Ii graviores has labes absterferint; remanenttamen subinde nonnulli affectus occulti, quos evellere difficillimum est. Parvi putantur, quod in modica materia, vt plurimum appareant; non tamen minus intensi sunt, quam qui in imperfectis hominibus notantur circa graviorē materiā. Iudicij sui subinde sunt valde amantes. Alij velle debent, & laudare, quod volunt, & probant ipsi. Afficiuntur erga res parvas. Nepotes aut neptes impensissimē diligunt, aut etiam pias personas vtriusq; sexus. Si eos in tali materia vel attingas tantum, si in aliquo reprehendas, videbis veterem hominē cum actibus suis in viris illis perfectis vigere; eos diutius recordari iniuriarum; admittere ac fovere cogitationes & muscas, quæ exterminant suavitatem pretiosi ungueti pietatis & conversationis cum Deo.

*Senhorā
passiones;*

7. De remedio, cogitandum nunc est. Et quidem illud primum, nec infimum medicamentum, nosse morbum suum. Curatio nis maiorem partem medicus attigit; qui morbi causam assequitur. Deinde necesse est vt is, qui malum suum cognoscit, & fatetur; curare, sanareq; velit. Stulti mortales malū quo graviter onerantur amant; & à se excutere, quod facile possent, si vellent, nolunt. Bis miseri quod miseriam ferant, & tamen carere nolint. Tertium remedium, in lo-

*Remedia
contra
passiones;*
1.

F. 4 go ac

NVI
416

2. go ac continuo studio destruendi atq; excle-
dendi morbi consistit. Pertinax morbus est,
& vt lapis durissimus vno ictu non rumpitur.
In id quoq; incumbendum, ne facile pertur-
bationes cum occasio aliqua nascitur, admit-
tamus. Urgent illæ quidem admissionem, &
audiri volunt; infinitas causas menti obtru-
dunt: si vel in minimo eis aurem præbeas,
intrabunt, & veluti in possessionem actæ, pa-
cẽm & trāquillitatem animi pellent, & quod
quid interni solatij ac spiritus divini est, do-
pascentur.

Principijs obsta serò medicina paratur,

Cum mala per longas invaluere moras.

3. Huic morbo remedij adfert plurimum pi-
tatis spiritusq; divini acquirendi studium, quo
spiritu cum mens arida imbuitur, facile pe-
stilentis spiritus putredo abstergitur: vt enim
terra arida rivo irrigata fructifera redditur
sic mens perturbationum spinis horrida fru-
ctuq; carens, gratia divini spiritus aspersa,
foecunda redditur, atq; hic rivus cælestis vit-
orum spinas evellit, & virtutum plantis fru-
cunditatem adfert.

4. Huc facit, vt antequam ad orationem acce-
das, animi motus sedes, fluctus illos præteritos
in malaciam convertas, & ne recurrant, pro-
virili efficias. Aderit benignissimus Dominus
conatibus tuis, cum viderit ex parte tua nihil
laboris, curæ, & industriæ desiderari. Postre-
mo

6:
 inō memento, malum omne, quod homini potest accidere vel ab extrinseco nasci, vel à domestico hoste parari. Hæc pestis in pene- tralibus est, virus omne in te nascitur, & qui intus est hostis, tibi mortem comminif- citur & parat. Si quando illi ansam atq; oc- casionē præbes exterius; illā interiùs arripit illicò conspirat, aditumq; facit, & adver- sarium admittit. Denique, domesticum hostem extermina: occasiones fuge; & pacem & tranquillitatem in oratione invenies.

SECTIO QUINTA.

De negligentia secunda causa culpabili distractionis

1. **D**istractioes, ex negligentia sæpè pullulare, nemo sanè mentis facile negabit. Illa verò in omissione alicuius offi- cij quod adhiberi debet consistit. Hinc fa- mulum negligentem vocamus, qui quæ offi- cij sui sunt, vel prætermittit, vel perfunctoriè facit. Et nos servi inutiles ac negligentes di- cimus, cum ea, quæ ad orationis dignitatem spectant, quæq; usurpare deberemus, omit- timus. Hæc autem censeri possunt. Omissio gratiæ divinæ oblata, aut petendæ, aut com- parandæ. Sæpè enim Deus prævenit nos gratiâ sua, eamq; effluere permittimus. Di- cimus ergò tum negligentes, cum negligi- mus id officij, quo Dei favorem excipere,

*Negligẽ-
tia in ora-
tionibus.*

I.

F 5

aut

NVI

916